

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Технічне регулювання»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Експертиза та митна справа
Спеціальність	D7 Торгівля
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	Бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гнітій Надія Володимирівна

старший викладач кафедри товарознавства,
біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-066-77-120-32
Електронна адреса	nadyagnitiy@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у студентів системи знань зі стандартизації, метрології та управління якістю, освоєння науково-методичних джерел державної системи стандартизації та державної метрологічної системи в Україні, нормативно-законодавчого забезпечення виробництва та сфери торговельно-економічного обігу продукції, теорії якості продукції і основоположних принципів побудови та функціонування системи управління якістю
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: Екзамен
Базові знання	Знати організаційно-методичні принципи та правові аспекти технічного регулювання; вивчення нормативної бази системи національної сертифікації УкрСЕПРО; знання державної системи, нормативних документів щодо стандартизації, метрології, управління якістю товарів
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПР02. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній діяльності. ПР04. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі. ПР05. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі. ПР06. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. ПР15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.	K01 (ЗК01). Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. K02 (ЗК02). Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. K05 (ЗК05). Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. K06 (ЗК06). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. K10 (ЗК10). Здатність діяти відповідально та свідомо. K17 (СК05). Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній діяльності. K18 (СК06). Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Державна система сертифікації та оцінки відповідності продукції		
Тема 1. Загальні поняття в системі сертифікації товарів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Способи інформування про відповідність.», «Необхідність проведення сертифікації товарів та послуг», «Форми участі в системах сертифікації та угоди по визнанню».
Тема 2. Правові засади сертифікації в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Основні напрями державної політики в галузі сертифікації товарів в Україні», «Актуальність оцінювання відповідності для забезпечення бар'єру на шляху надходження на ринок України неякісних, небезпечних для здоров'я товарів та послуг, фальсифікованих товарів»
Тема 3. Організаційно-методичні принципи сертифікації в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Модульний підхід підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам щодо безпеки згідно з Законом України «Про підтвердження відповідності»», «Організація діяльності органів з оцінки відповідності та випробувальних лабораторій у системі УкрСЕПРО»
Тема 4. Порядок проведення	Відвідування занять; захист домашнього	Підготувати доповіді на теми: «Визначення специфічних для певного товару параметрів щодо

сертифікації в системі УкрСЕПРО	завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	його ідентифікації, правильність застосування методик досліджень», «Документальне супроводження товарів при зверненні до органів з сертифікації».
Тема 5. Системи сертифікації однорідної продукції в системі УкрСЕПРО	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на теми: «Фактори, які визначають формування систем сертифікації однорідної продукції», «Сертифікація харчової продукції та продовольчої сировини»
Модуль 2. Оцінювання відповідності в Україні і світі		
Тема 6. Сертифікація товарів, що імпортуються	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Митне оформлення товарів, для яких вимагається підтвердження безпеки», «Порядок митного оформлення імпортованих товарів, що підлягають обов'язковій сертифікації..
Тема 7. Сертифікація послуг – гарантія якості та повноти їх надання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Особливості здійснення сертифікації при надання послуг побутового обслуговування; зв'язку, житлово-комунальних послуг; послуг банків; послуг у галузі освіти; послуг торгівлі».
Тема 8. Сертифікація в зарубіжних країнах	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Законодавство з сертифікації за кордоном», «Закони про безпеку продукції, закони про знаки.»
Тема 9. Міжнародна та регіональна сертифікація	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Сертифікація в діяльності Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН)», «Діяльність ISO у галузі сертифікації», «Основні напрями діяльності Комітету Ради ISO з оцінки відповідності (КАСКО)».
Тема 10. Актуальні галузі сертифікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Екологічна сертифікація», «Розвиток екологічної сертифікації: об'єкти, принципи екологічної сертифікації». «Зарубіжний досвід з екосертифікації». «Види екологічного маркування, які застосовуються за кордоном».

Інформаційні джерела

1. Бойко О. І. Основи технічного регулювання в Україні: підручник / О. І. Бойко, В. М. Риженко. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. – 290 с. У підручнику розглядаються національні технічні регламенти, а також їх гармонізація з європейськими нормами.
2. Величко О. М. Метрологія та стандартизація: поняття та їхні визначення : [навч. посіб. / О. М. Величко, Л. В. Коломієць, Т. Б. Гордієнко. – Одеса : ВМВ, 2018. – 375 с.
3. Величко О. М. Основи стандартизації та сертифікації : [підручник / О. М. Величко, В. Ю. Кучерук, Т. Б. Гордієнко, В. М. Севастьянов]. – Херсон : – Олді-плюс, 2013. – 364 с.
4. Величко О. М. Системи управління підприємств і організацій: основи та нормативне забезпечення : [підручник / О. М. Величко, Л.В. Коломієць, Т. Б. Гордієнко]. – Одеса : ВМВ, 2011. –287 с.
5. Гончаренко В. В. Метрологія, стандартизація та оцінка відповідності: навчальний посібник / В. В. Гончаренко. – Київ: Видавничий центр КНУТД, 2023. – 280 с.
6. Кучеренко А. О. Управління якістю: методи та засоби технічного регулювання / А. О. Кучеренко. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 310 с. Ця праця пропонує інструменти управління якістю з фокусом на гармонізацію з міжнародними стандартами.
7. Мельник С. І. Стандартизація та сертифікація: міжнародний досвід та перспективи України / С. І. Мельник, І. В. Чорненька. – Одеса: ОНУ, 2023. – 270 с. Посібник аналізує досвід міжнародної стандартизації та його адаптацію в Україні.
8. Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг : ДСТУ ISO/IEC 17065:2012 [Чинний від 2016-01-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2014. – 21 с. – (Державний стандарт України).
9. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: закон України [Чинний від 02.12.2010р. №2735-VI]. – Київ: Відомості Верховної Ради України, 2011. – №21 – ст. 144.
10. Про стандартизацію : закон України [Чинний від 03.01.2015 р. № 1315-VII] - К. : Відомості Верховної Ради України, 2014. - №31. – ст. 1058.
11. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : закон України [Чинний від 15.01.2015р. № 124-VII]. – Київ: Відомості Верховної Ради України, 2015. - №14. – ст. 96.
12. Савченко Л. П. Технічне регулювання в промисловості: сучасні підходи та інструменти / Л. П. Савченко. – Дніпро: ДНУ, 2024. – 320 с. Праця акцентує увагу на застосуванні технічного регулювання в промислових секторах України.
13. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : [підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська]. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 426 с.
14. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: [підручник / Г.А. Саранча]. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 672 с.
15. Семенов А.О. Стандартизація та сертифікація продукції та послуг : навчальний посібник / А. О. Семенов, Т.В. Сахно. – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 88с.
16. Семенов А.О. Технічне регулювання (Оцінювання відповідності) : навчально-методичний посібник / А. О. Семенов, Г.М. Кожушко, Т.В. Сахно, Л.В. Берлінова. – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 134 с.
17. Системи екологічного застосування. Вимоги та настанови щодо застосування : ДСТУ ISO 14001-2015 – [Чинний від 2016-07-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 23 с. – (Державний стандарт України).
18. Системи управління якістю. Вимоги : ДСТУ ISO 9000-2015 – [Чинний від 2016-07-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 13 с. – (Державний стандарт України).
19. Системи управління якістю. Вимоги : ДСТУ ISO 9001-2015 – [Чинний від 2015-01-31]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 22 с. – (Державний стандарт України).
20. Тіхосова Г. А. Сертифікація товарів та послуг : [навч. посіб. для вузів / Г. А. Тіхосова, О. Ф. Богданова, О. О. Горач]. – Херсон : – Олді-плюс, 2013. – 328 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0».

Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ
<http://www2.el.puet.edu.ua/zo/course/view.php?id=1215>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidaciyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2,5 бали); захист домашнього завдання (2,5 бали); обговорення матеріалу занять (2,5 бали); виконання навчальних завдань (2,5 бали); завдання самостійної роботи (2,5 бали); тестування (2,5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (2,5 бали); захист домашнього завдання (2,5 бали); обговорення матеріалу занять (2,5 бали); виконання навчальних завдань (2,5 бали); завдання самостійної роботи (2,5 бали); тестування (2,5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	F X	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни